

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze  
Ústav pro studium totalitních režimů

Die Philosophische Fakultät der Karlsuniversität Prag  
Das Institut für das Studium totalitärer Regime

## ***Středoevropská šlechta v konfrontaci s totalitními režimy 20. století***

19.–20. října 2010

## ***Der Adel Mitteleuropas in Konfrontation mit den totalitären Regimen des 20. Jahrhunderts***

19.–20. Oktober 2010

Akce se koná pod záštitou ministra zahraničí České republiky Karla Schwarzenberga

Die Veranstaltung steht unter der Schirmherrschaft des Außenministers der Tschechischen Republik Karel Schwarzenberg



## Úvodní slovo děkana Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Jsem velmi rád, že půda naší alma mater hostí konferenci na téma role šlechty v konfrontaci s totalitami 20. století. Mám za to, že není nutné opakovat zjevné skutečnosti, že se jedná o téma stále do značné míry neprobádané, zároveň ale závažné a v mnohém ilustrující pohnuté osudy středoevropského prostoru v minulém století. O tom všem budou jistě mnohem fundovaněji hovořit odborníci na tomto odborném setkání. Osobně se mi při volbě tohoto tématu vybavuje geniální absurdní drama Alfréda Jarryho „Král Ubu“ z roku 1885, ve kterém je pro bezskrupulózního tyрана prvním a nejnebezpečnějším nepřítelem právě šlechta. Literát si zde na rozdíl od složitých peripetií nejednoznačnosti dějin může dovolit mnohem čistší rozpor mezi despoticou hloupostí beze cti a staletou tradicí s odpovědností za život a stav země a společnosti. Jakkoliv se přitom Jarry inspiroval v historii, hovořil s futuristickou vizí o šílenství přicházejícího dvacátého věku. Jsem velmi rád, že se v osudech konkrétních představitelů šlechtických rodů můžeme inspirovat odvahou i schopností pojmenovávat nebezpečí totality. Přeji konferenci co největší úspěch, navázání nových vzájemných kontaktů na poli odborném a všem účastníkům příjemný pobyt na půdě naší alma mater.

*Doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.*

## Vorwort des Dekans der Philosophischen Fakultät der Karlsuniversität in Prag

Ich freue mich sehr, dass unsere Alma Mater Gastgeber einer Konferenz zur Rolle des Adels in Konfrontation mit den totalitären Regimen des 20. Jahrhunderts sein darf. Nicht wiederholt werden muss wohl die augenscheinliche Tatsache, dass es sich um ein immer noch in gewissem Maße unerforschtes und gleichzeitig bedeutendes Thema handelt, das vielfach bewegende Schicksale des mitteleuropäischen Raums im vergangenen Jahrhundert illustriert. Über all das werden sicher weitaus fundierter die an diesem Fachtreffen teilnehmenden Experten sprechen. Mir persönlich kommt bei diesem Thema das geniale absurde Drama von Alfred Jarry „König Ubu“ aus dem Jahr 1885 in den Sinn, in welchem für den skrupellosen Tyrannen der erste und gefährlichste Feind gerade der Adel ist. Der Literat kann sich hier im Unterschied zu den komplizierten Peripetien der Uneindeutigkeit der Geschichte einen weitaus klareren Widerspruch zwischen despotischer Dummheit ohne Ehre und hundertjähriger Tradition mit Verantwortung für Leben und Befinden des Landes und der Gesellschaft erlauben. Gleichwie sich Jarry dabei in der Geschichte inspiriert hat, sprach er mit futuristischer Vision vom Wahnsinn des aufziehenden zwanzigsten Jahrhunderts. Ich bin sehr froh, dass wir uns in den Schicksalen konkreter Vertreter der Adelsgeschlechter vom Mut und der Fähigkeit zur Benennung totalitärer Gefahr inspirieren lassen können. Ich wünsche der Konferenz größtmöglichen Erfolg, die Anknüpfung neuer Kontakte im fachlichen Bereich und allen Teilnehmern einen angenehmen Aufenthalt in unserer Alma Mater.

*Doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.*

## Úvodní slovo ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů

Jakkoliv se fenomén šlechty stává v posledních letech poměrně frekventovaným tématem české historiografie a publicistiky, představuje problematiku stále opředenou četnými mýty a legendami, které je zapotřebí zasadit do reálných historických souvislostí. Na historiky čeká nesnadná výzva, jak podat obraz šlechty v objektivnějším světle. Stojíme před úkolem, jak oprostít šlechtu, jejíž příslušníci byli nositeli dějinných tradic evropských států, od deformovaných pohledů, v českém případě od představ aristokracie coby cizáckého a Čechům nepřátelského elementu. Jedná se o látku velmi inspirativní, badatelsky, lidsky i společensky zajímavou, především však překypující jedinečnými životními příběhy, poznamenanými přeryvy totalitarismu minulého století.

Jsem nadmíru rád, že se podařilo problematiku šlechty v časech totalitních režimů 20. století včlenit mezi badatelské projekty Ústavu pro studium totalitních režimů a že se náš ústav aktivně podílí na pořádání této mezinárodní konference. Věřím, že její průběh napomůže k srovnání dosavadních výsledků v oblasti výzkumu stře-doevropské šlechty v moderních dějinách, současně přinese nové poznatky a náměty, jež povedou k pokračování studia této veskrze fascinující oblasti dějin. V neposlední řadě se konference, jak doufám, stane vítanou příležitostí k prohloubení mezinárodní spolupráce institucí a badatelů zabývajících se šlechtou v obtížných letech vlády totalitních či autoritativních režimů, rovněž tak i příjemným společenskovedním setkáním.

*Mgr. Zdeněk Hazdra*

## Vorwort des Direktors des Instituts zum Studium totalitärer Regime

Obwohl das Phänomen Adel in den letzten Jahren zu einem relativ frequentierten Thema der tschechischen Historiographie und Publizistik geworden ist, handelt es sich um eine nach wie vor von zahlreichen Mythen und Legenden umwobene Problematik, die in reale historische Zusammenhänge gefasst werden muss. Auf die Historiker wartet die nicht einfache Herausforderung, das Bild des Adels in einem objektiveren Licht darzustellen. Sie stehen vor der Aufgabe, den Adel, dessen Angehörige Träger geschichtlicher Traditionen der europäischen Staaten waren, von deformierten Ansichten zu befreien, im tschechischen Fall von der Betrachtung der Aristokratie als fremdes und den Tschechen gegenüber feindseliges Elements. Es handelt sich um einen sehr inspirativen, forschersich, menschlich und gesellschaftlich interessanten Stoff, der vor allem aber strotzt vor einzigartigen Lebensgeschichten, gezeichnet von Zäsuren der Totalitarismen des vergangenen Jahrhunderts.

Ich bin überaus erfreut, dass es gelungen ist, die Problematik des Adels in Zeiten der totalitären Regime des 20. Jahrhunderts bei den Forschungsprojekten des Instituts zum Studium totalitärer Regime aufzunehmen, und dass sich unser Institut aktiv an der Veranstaltung dieser internationalen Konferenz beteiligt. Ich bin davon überzeugt, dass sie den Vergleich der bisherigen Ergebnisse im Bereich der Erforschung des mitteleuropäischen Adels in der modernen Geschichte unterstützt und gleichzeitig neue Erkenntnisse und Themen bringt, die zur Fortsetzung des Studiums dieses durchweg faszinierenden Geschichtsgebiets führen. Nicht zuletzt wird die Konferenz, wie ich hoffe, eine willkommene Gelegenheit zur Vertiefung der internationalen Zusammenarbeit von Institutionen und Forschern sein, die sich mit dem Adel in den schwierigen Jahren der Regierung totalitärer und autoritativer Regime befassen, und gleichzeitig auch ein angenehmes gesellschaftswissenschaftliches Treffen.

*Mgr. Zdeněk Hazdra*

## Úvodní slovo odborných garantů konference

Šlechta sehrávala po staletí významnou roli v dějinách evropských národů. Přestože v posledních dvou stoletích vliv postupně ztrácela, ustupovala ze svých mocenských pozic silícím a na její místo nastupujícím občanským vrstvám, zůstává dodnes společensko-historickým fenoménem. Jako svébytný sociálně-politický útvar zanikla, její představitelé, nositelé starobylých jmen, však upomínají na věky utvářené státní tradice jednotlivých národních pospolitostí, k nimž jejich předkové neodmyslitelně náleželi a s nimiž sdíleli své osudy. Šlechtictví je živým synonymem slov tradice, víra, dějinnost a kontinuita. Dvacáté století ale nepřineslo středoevropské šlechtě pouze konec (de facto i de iure) její existence. Současně ji postavilo před několik výzev. Ty byly spojeny s hledáním identity ve stále rychleji se měnícím světě a s tím souvisejícím kompromisem mezi přijímáním hodnot nové, občanskými složkami utvářené společnosti na jedné straně a snahou uchovat hodnoty staré, typické pro šlechtický svět a mentalitu na straně druhé.

V průběhu „krátkého“, avšak událostmi doslova přesyceného 20. století se prostorem střední Evropy přehnal dva totalitní režimy. Do přímé konfrontace s nacismem a komunismem se dostali i členové šlechtických rodů. Tato konference by tudíž měla přispět k poznání dosud komplexně nezpracované problematiky ve středoevropském rámci, přinést poznatky o vztazích, postojích a chování šlechty vůči oběma totalitám, o jejím odboji či odporu proti nacismu či komunismu a její následné perzekuci. Stranou pozornosti ale nezůstane ani druhá strana mince, tedy kolaborace a sympatizování šlechty s totalitáry, zvláště s nacismem. Na dané téma sice existuje řada studií, ovšem mnohé práce vznikaly dosud izolovaně a bez potřebného kontextu. Mezinárodní mezioborová konference může konfrontovat dosavadní výsledky bádání a nastínit perspektivy dalšího výzkumu.

V rámci konference na toto téma promluví odborníci z České republiky, Lichtenštejnska, Německa, Polska, Rakouska a Slovenska. Cílem organizátorů je vytvořit tolik potřebné diskusní prostředí vedoucí ke komparaci úlohy a osudů šlechty v jednotlivých státech a národních společenstvích ve střední Evropě v časech nacismu a komunismu. Jednacími jazyky konference jsou čeština, slovenština, němčina a polština. Přednesené příspěvky následně vyjdou ve sborníku.

Konferenční jednání se bude týkat zejména následujících otázek:

- Šlechta v protinacistickém odboji
- Šlechta a kolaborace s nacismem
- Rozpad šlechtického světa – zestátnování, znárodnování a další dopady druhé světové války na šlechtu ve střední Evropě
- Šlechta a exil
- Šlechta v konfrontaci s komunistickou mocí

*Mgr. Zdeněk Hazdra, doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.  
a doc. PhDr. Jan Županič, Ph.D.*



## Vorwort der wissenschaftlichen Garanten der Konferenz

Jahrhunderte lang spielte der Adel eine bedeutende Rolle in der Geschichte der europäischen Nationen. Obwohl er seinen Einfluss in den letzten zwei Jahrhunderten zunehmend verlor und von seinen Machtpositionen vor den erstarkenden und an seine Stelle tretenden bürgerlichen Schichten zurückwich, blieb er bis heute ein gesellschaftlich-historisches Phänomen. Zwar ging er als eigenständiges sozial-politisches Organ unter, doch seine Vertreter, Träger altertümlicher Namen, erinnerten an die über Jahrhunderte hinweg geformten Staatstraditionen einzelner nationaler Gemeinschaften, denen ihre Vorfahren unzweifelhaft angehörten und mit denen sie ihre Schicksale teilten. Der Adelsstand ist ein lebendes Synonym für Tradition, Glaube, Geschichte und Kontinuität. Das 20. Jahrhundert jedoch brachte dem mitteleuropäischen Adel nicht nur das Ende seiner Existenz (de facto und de jure), sondern stellte ihn gleichzeitig vor verschiedene Herausforderungen. Er ist einerseits mit der Identitätssuche in der sich immer schneller wandelnden Welt und dem damit zusammenhängenden Kompromiss zwischen der Annahme der Werte der neuen, von bürgerlichen Bestandteilen gestalteten Gesellschaft sowie andererseits mit dem Streben nach Erhalt der alten, für die Adelswelt und Adelsmentalität typischen Werte verknüpft.

Im Laufe des „kurzen“, aber an Ereignissen buchstäblich übersättigten 20. Jahrhunderts zogen zwei totalitäre Regimes durch den Raum Mitteleuropas. In die direkte Konfrontation mit dem Nazismus und Kommunismus gerieten auch Mitglieder der Adelsgeschlechter. Unsere Konferenz soll deshalb einen Beitrag zur Erkenntnis der bisher nicht vollständig verarbeiteten Problematik im mitteleuropäischen Rahmen leisten, neue Erkenntnisse über Verhältnisse, Einstellungen und Verhalten des Adels gegenüber den beiden totalitären Regimes, über seinen Aufruhr oder Widerwillen gegen Nazismus oder Kommunismus und seine daraus resultierende Verfolgung bringen. Jenseits der Aufmerksamkeit blieb jedoch auch nicht die andere Seite der Münze, d. h. Kollaboration und Sympathisieren des Adels mit Totalitarismen, insbesondere mit dem Nazismus. Es gibt zwar eine Reihe von Studien zu diesem Thema, viele Arbeiten entstanden jedoch bisher isoliert und ohne den notwendigen Zusammenhang. Diese internationale interdisziplinäre Konferenz soll bisherige Forschungsergebnisse miteinander konfrontieren und Perspektiven der weiteren Forschung aufzeigen.

Im Rahmen der Konferenz werden zu dem gegebenen Thema Experten aus der Tschechischen Republik, Liechtenstein, Deutschland, Polen, Österreich, und aus der Slowakei sprechen. Auf diese Weise soll das so sehr notwendige Diskussionsmilieu entstehen, das zum Vergleich der Aufgaben und Schicksale des Adels in den einzel-

nen Staaten und nationalen Gemeinschaften Mitteleuropas während des Nazismus und Kommunismus führen wird. Verhandlungssprachen werden Tschechisch, Slowakisch, Deutsch und Polnisch sein. Die vorgetragenen Beiträge werden anschließend in einem Sammelband herausgegeben.

Die Konferenzverhandlung wird vor allem folgende Fragen betreffen:

- Der Adel in der antinazistischen Widerstandsbewegung
- Der Adel und seine Kollaboration mit dem Nazismus
- Der Zerfall der Adelswelt – Verstaatlichung, Nationalisierung und weitere Folgen des Zweiten Weltkrieges für den Adel in Mitteleuropa
- Adel und Exil
- Der Adel in der Konfrontation mit der kommunistischen Macht

*Mgr. Zdeněk Hazdra, doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.  
und doc. PhDr. Jan Županič, Ph.D.*

## **Středoevropská šlechta v konfrontaci s totalitními režimy 20. století**

**19. října 2010**

**9.30–10.00**            Oficiální zahájení konference

**10.00–10.15**

Höbelt, Lothar (Universität Wien): Rakouská šlechta mezi stavovským státem a Třetí říší

**10.15–10.30**

Knapíková, Jana (Ostravská univerzita v Ostravě): Rodina Boos-Waldeck z Vizovic – konfrontace německé šlechtické tradice s nově vzniklým československým státem

**10.30–10.45**

Bezcený, Zdeněk (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích): Schwarzenbergové ve 20. století

**10.45–11.00**

Quaderer, Rupert (Liechtenstein-Institut Bendern): Rod Lichtenštejnů a jeho vztahy s Československem po první světové válce

**11.00–11.15**

Sterneck, Tomáš (Historický ústav Akademie věd České republiky): Rod Daublebských v časech nacistické okupace

**11.15–11.30**

Górzyński, Sławomir (Polskie Towarzystwo Heraldyczne, Wydawnictwo DiG): Šlechtici či zemané. Urozená elita 20. století

**11.30–11.45**

Županič, Jan (Univerzita Karlova v Praze): Colloredo-Mansfeldové ve čtyřicátých letech 20. století – od perzekuce k perzekuci

**11.45–12.15**            Diskuse

**12.15–13.30**            *Oběd*

### 13.30–13.45

Wakounig, Marija (Universität Wien): Starorakouská šlechta v meziválečném období

### 13.45–14.00

Wiesflecker, Peter (Steiermärkisches Landesarchiv, Universität Graz): Konec šlechtického světa. Poznámky ke šlechtě Vnitřních Rakous mezi lety 1918 a 1945

### 14.00–14.15

Holec, Roman (Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Univerzita Komenského v Bratislave): Bulharský excár Ferdinand Coburg v konfrontácii s dvoma totalitami (1933–1948)

### 14.15–14.30

Hazdra, Zdeněk (Ústav pro studium totalitních režimů): František princ Schwarzenberg. „Masarykovský“ aristokrat v souboji s totalitními režimy 20. století

### 14.30–15.00      *Přestávka na kávu*

### 15.00–15.15

Pejčoch, Ivo (Historický ústav Armády České republiky): Jindřich Thun-Hohenstein

### 15.15–15.30

Vajskebr, Jan (Ústav pro studium totalitních režimů v Praze a Památník Terezín): Šlechta v řadách německého bezpečnostního aparátu na území Protektorátu Čechy a Morava

### 15.30–15.45

Horčička, Václav (Univerzita Karlova v Praze): Konfiskace majetku knížat z Lichtenštejna v ČSR po druhé světové válce

### 15.45–16.00

Zářícký, Aleš – Brňovják, Jiří (Ostravská univerzita v Ostravě): Šlechta v českém Slezsku v první polovině 20. století

### 16.00–16.30      Diskuse

**od 18.30**      *Slavnostní večer v Pantheonu Národního muzea*

## 20. října 2010

9.00–9.15

Maršálek, Zdenko (Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky):  
S modrou krví v republikánské armádě

9.15–9.30

Wojewódzki, Ireneusz (Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra): Zemané v řadách  
polského vojska v průběhu druhé světové války

9.30–9.45

Pál, Judit (Babes-Bolyai Universität, Cluj-Napoca): Rozpad sedmihradské šlechty  
v zrcadle vzpomínek

9.45–10.00

Kraus, Hans-Christof (Universität Passau): Krize šlechty a převrat 1918/1919 –  
konec německého císařství ve šlechtických románech Fedora von Zolbeltitz

10.00–10.15

Orosová, Martina (Pamiatkový úrad Slovenskej republiky): Zánik šľachtického  
sveta na Slovensku (1918–1948)

10.15–10.30

El-Kalak-Haugwitz, Johanna – Míšková, Alena: Heinrich hrabě Haugwitz

10.30–10.45

Nozar, Lukáš: Příběh hraběte Františka Schönborna

10.45–11.30      Diskuse

11.30–12.15      *Přestávka na občerstvení*

12.15–12.30

Láníková, Lucie (Univerzita Palackého v Olomouci): Rytíři Bauerové a Chlumecký-  
-Bauer proti myšlenkám nacionálního socialismu

12.30–12.45

Hořejš, Miloš (Národní technické muzeum v Praze): Šlechta a nacistická pozemková  
politika v českých zemích

**12.45–13.00**

Švaříčková-Slabáková, Radmila (Univerzita Palackého v Olomouci): Odchod šlechty do exilu a jeho prožívání v očích mužů a žen

**13.00–13.15**

Kubů, Naďa (Národní památkový ústav): Památková péče po roce 1945

**13.15–13.30**

Hlubuček, Pavel (Ministerstvo kultury České republiky): Prezentace šlechty na zpřístupněných státních hradech a zámcích východních Čech v době totality

**13.30–13.45**

Dufek, Pavel (Národní archiv): Restituce šlechtických statků po druhé světové válce

**13.45–14.00**

Pokorný, Jindřich: Hraběnka Jacqueline Pillet-Will a její pomoc našemu disentu za normalizace

**14.00–14.30**      Diskuse

**14.30**              Zakončení konference

# Der Adel Mitteleuropas in Konfrontation mit den totalitären Regimen des 20. Jahrhunderts

19. Oktober 2010

9.30–10.00 Uhr Offizielle Eröffnung der Konferenz

10.00–10.15 Uhr

Höbelt, Lothar (Universität Wien): Der österreichische Adel zwischen Ständestaat und Drittem Reich

10.15–10.30 Uhr

Knapíková, Jana (Universität Ostrava): Familie Boos-Waldeck aus Wisowitz – Konfrontation der deutschen Adelstradition mit dem neu entstandenen tschechoslowakischen Staat

10.30–10.45 Uhr

Bezecný, Zdeněk (Südböhmische Universität, České Budějovice): Die Schwarzenberg im 20. Jahrhundert

10.45–11.00 Uhr

Quaderer, Rupert (Liechtenstein-Institut Bendern): Das Haus Liechtenstein und seine Beziehungen zur Tschechoslowakei nach dem Ersten Weltkrieg

11.00–11.15 Uhr

Sterneck, Tomáš (Historisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, Dienststelle České Budějovice): Das Geschlecht Daublebsky in Zeiten der nazistischen Okkupation

11.15–11.30 Uhr

Górzyński, Sławomir (Polnische heraldische Gesellschaft, Verlag DiG): Adel oder Edelleute. Die adlige Elite des zwanzigsten Jahrhunderts

11.30–11.45 Uhr

Županič, Jan (Karlsuniversität in Prag): Die Colloredo-Mansfeld in den 40er Jahren des 20. Jahrhunderts – von Persekution zu Persekution

11.45–12.15 Uhr Diskussion

12.15–13.30 Uhr *Mittagessen*

**13.30–13.45 Uhr**

Wakounig, Marija (Universität Wien): Der altösterreichische Adel in der Zwischenkriegszeit

**13.45–14.00 Uhr**

Wiesflecker, Peter (Steiermärkisches Landesarchiv, Universität Graz): Die Auflösung der adeligen Welt. Anmerkungen zum innerösterreichischen Adel zwischen 1918 und 1945

**14.00–14.15 Uhr**

Holec, Roman (Historisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Slowakische Republik, Komensky-Universität in Bratislava): Der bulgarische Ex-Zar Ferdinand Coburg in Konfrontation mit zwei totalitären Regimen (1933–1948)

**14.15–14.30 Uhr**

Hazdra, Zdeněk (Institut zum Studium totalitärer Regime): Franz Prinz zu Schwarzenberg. „Masaryks“ Aristokrat im Kampf mit den totalitären Regimen des 20. Jahrhunderts

**14.30–15.00 Uhr** *Kaffeepause*

**15.00–15.15 Uhr**

Pejčoch, Ivo (Historisches Institut der Armee der Tschechischen Republik): Jindřich Thun-Hohenstein

**15.15–15.30 Uhr**

Vajskebr, Jan (Institut zum Studium totalitärer Regime in Prag und Gedenkstätte Theresienstadt): Der Adel in den Reihen des deutschen Sicherheitsapparats auf dem Gebiet des Protektorats Böhmen und Mähren

**15.30–15.45 Uhr**

Horčíčka, Václav (Karlsuniversität in Prag): Die Beschlagnahme des Eigentums der Fürsten von Liechtenstein in der Tschechoslowakischen Republik nach dem Zweiten Weltkrieg

**15.45–16.00 Uhr**

Zárický, Aleš – Brňovják, Jiří (Universität Ostrava): Der Adel im böhmischen Schlesien in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts

**16.00–16.30 Uhr** Diskussion

**ab 18.30 Uhr** *Festabend im Pantheon des Nationalmuseums*



## **20. Oktober 2010**

### **9.00–9.15 Uhr**

Maršálek, Zdenko (Institut für Zeitgeschichte der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik): Mit blauem Blut in der republikanischen Armee

### **9.15–9.30 Uhr**

Wojewódzki, Ireneusz (Universität Zielona Góra): Die Edelleute in den Reihen der polnischen Armee während des Zweiten Weltkrieges

### **9.30–9.45 Uhr**

Pál, Judit (Babes-Bolyai Universität, Cluj-Napoca): Der Zerfall der siebenbürgischen Aristokratie im Spiegel der Erinnerungen

### **9.45–10.00 Uhr**

Kraus, Hans-Christof (Universität Passau): Adelskrise und Umbruch 1918/1919 – Das Ende des Deutschen Kaiserreiches in den Adelsromanen Fedor von Zolbeltitz

### **10.00–10.15 Uhr**

Orosová, Martina (Denkmalsamt der Slowakischen Republik): Der Untergang der Adelswelt in der Slowakei (1918–1948)

### **10.15–10.30 Uhr**

El-Kalak-Haugwitz, Johanna – Míšková, Alena: Heinrich Graf Haugwitz

### **10.30–10.45 Uhr**

Nozar, Lukáš: Die Geschichte des Franziskus von Paula Graf von Schönborn

### **10.45–11.30 Uhr** Diskussion

### **11.30–12.15 Uhr** *Imbisspause*

### **12.15–12.30 Uhr**

Láníková, Lucie (Palacký-Universität in Olomouc): Die Ritter von Bauer und Chlumecký-Bauer gegen die Ideen des Nationalsozialismus

### **12.30–12.45 Uhr**

Hořejš, Miloš (Nationales Technisches Museum, Prag): Der Adel und die nazistische Bodenpolitik in den böhmischen Ländern

**12.45–13.00 Uhr**

Švaříčková-Slabáková, Radmila (Palacký-Universität in Olomouc): Der Weggang des Adels ins Exil und sein Erleben in den Augen von Männern und Frauen

**13.00–13.15 Uhr**

Kubů, Naďa (Nationales Denkmalinstitut): Denkmalpflege nach 1945

**13.15–13.30 Uhr**

Hlubuček, Pavel (Kulturministerium der Tschechischen Republik): Präsentation des Adels in den zugänglichen staatlichen Burgen und Schlössern Ostböhmens in der Zeit der Totalität

**13.30–13.45 Uhr**

Dufek, Pavel (Nationalarchiv der Tschechischen Republik): Restitution von Adelseigentum nach 1945

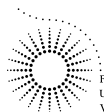
**13.45–14.00 Uhr**

Pokorný, Jindřich: Gräfin Jacqueline Pillet-Will und ihre Hilfe für unseren Dissidenten während der Normalisierung

**14.00–14.30 Uhr** Diskussion

**14.30 Uhr** Ende der Konferenz





FILOZOFICKÁ FAKULTA  
UNIVERZITY KARLOVY  
V PRAZE



ústav pro studium  
totalitních režimů



NÁRODNÍ MUZEUM